

Mamma Mia

Mutter, Madre, mor, nënë, ema, matka, anne, moeder, мама, مادر، مادر، ibu, майка, me. Μάνα, μητέρα, μαμά. Σε διαφορετικές χώρες, φωνάζοντας την με διαφορετικούς χαρακτηρισμούς η μαμά μας είναι το ίδιο σημαντική στη ζωή μας.

Η μαμά μας μας έφερε στη ζωή, μας μεγάλωσε και μας μεγαλώνει ακόμη μέσα στην αγκαλιά της. Πόσο σημαντική είναι για σένα η μανούλα σου; Τόσο σημαντική είναι και η μανούλα για τους Κινέζους, τους Νορβηγούς, τους Ινδούς, τους Τούρκους, τους Αιγύπτιους, τους Κορεάτες κ.ο.κ.

Η μαμά σε ξυπνά με ένα γλυκό φιλί, σου λύνει πάντοτε όλες τις απορίες, σου ετοιμάζει ζεστό φαγητό και κολατσιό για το σχολείο, σε υποδέχεται γυρνώντας ή την υποδέχεσαι με μια ζεστή αγκαλιά εάν έχεις πάει πρώτος στο σπίτι. Η μαμά είναι πάντα εκεί για εσένα, το ίδιο πρέπει να κάνεις κι εσύ! Όσο κι αν μεγαλώσεις θα είσαι για πάντα το μικρό της μωρό!

Η 10^η Μαΐου έχει οριστεί ως ημέρα εορτασμού της μητρότητας και των ευχαριστιών προς τη μητέρα. Μια γιορτή με αρχαιοελληνικές αναφορές στη λατρεία της θεάς Κύβελης, της μητέρας των θεών. Η αμερικανίδα κοινωνική ακτιβίστρια Άννα Μαρία Τζάρβις ήταν αυτή που είχε πρώτη την ιδέα για την καθιέρωση της γιορτής αυτής. Επέλεξε λοιπόν ως σύμβολο της Ημέρας της μητέρας το λευκό γαρύφαλλο, γιατί «το λευκό του χρώμα συμβολίζει την αλήθεια, την αγνότητα και τη φιλευσπλαχνία της μητρικής αγάπης· το άρωμά του, τη μνήμη και τις προσευχές της». Για περισσότερες πληροφορίες για τη γιορτή της μητέρας και την καθιέρωση αυτής μπορείς να πατήσεις [εδώ](#).

Τι λες; Αξίζει τον κόπο να ετοιμάσω μια ενότητα δραστηριοτήτων βασισμένη στη μανούλα και να την ακολουθήσουμε από το σπίτι; Εντάξει, εντάξει, ξέρω δεν έπρεπε καν να ρωτήσω! Τρέχω να μαζέψω τα καλύτερα και σου 'ρχομαι πάλι. Μη φύγεις παρακάτω μας περιμένουν όμορφα πράγματα!

Τι μπορείς να κάνεις με ένα ποίημα

Τρέξε, μάζεψε τα πιο όμορφα κατά τη γνώμη σου ποιήματα με αναφορά στη “μητέρα”. Θες από βιβλία; Θες από το διαδίκτυο; Από όπου θέλεις να τα βρεις. Είμαστε ανοιχτοί σε όλες τις προτάσεις. Πρώτα όμως θέλω να ανοίξουμε το [ανθολόγιο](#) μας και το βιβλίο της [Γλώσσας](#).

Ψάξε, ψάξε και κάτι θα βρεις.

Να'ναι το ποίημα που ζητείς;

Ποιήματα ή -ας γίνουμε ακόμη πιο ελαστικοί- και **κείμενα** με αναφορά στη “μαμά”. Βρήκες; Εγώ παρακάτω σου βάζω τα δικά μου αγαπημένα και σου προτείνω λίστες με πηγές για όμορφα λογοτεχνικά έργα.

Είπαν του ήλιου «γιορτάζει η μάνα»
κι εκείνος βάλθηκε με φως τη γη να ντύνει.
Είπαν της θάλασσας «γιορτάζει η μάνα»
κι αμέσως έγινε η φουρτούνα γαλήνη.
Το ‘μαθαν τα πουλιά, «γιορτάζει η μάνα»
και το τραγούδι τους ξεχείλισε πλημμύρα.
Το ‘μαθαν τα άνθη, «γιορτάζει η μάνα»
και μοσχοβόλησε η πλάση χίλια μύρα.
Τ’ άκουσε η βροχή, αλλά δεν έκλαψε
δάκρυ δεν κάνει να κυλήσει αυτή τη μέρα.
Τ’ άκουσε ο ουρανός κι άνοιξε διάπλατα
πείτε ευχές, μύριες ευχές για τη μητέρα...

"Μητέρα μου",

(Μαρία Πολυδούρη)

Μητέρα μου, πόσο φρικτά βαραίνει
ή μοίρα σου στο νεανικό μου στήθος.
Όλοι μου οί πόνοι καταφεύγουν πλήθος
γύρω στη θύμησή σου που πικραίνει.
Έμένα, που σε δέχτηκα εύλογια
κ' έγινα τὸ θαυμάσιο ὁμοίωμά σου,
ἄς με δεχτῆ σα νᾶμαι ἀμάρτημά σου
ἢ μνήμη σου, μαρτυρική κι ἁγία.
Στη μοίρα σου, που γνώρισα σε μένα,
τη σπαραγμένη σκέψη μου προσφέρω.
Μα στην καρδιά μου μόνο ἐγὼ θα ξέρω
πόσους μετροῦν νεκροὺς τάγαπημένα.
Μητέρα μου, πόσο μου λείπεις τώρα
που πνιχτικό, βαθὺ σκότος θα γίνη
στη μάταιη ζωὴ μου που ὅλο σβήνει...
Ἄχ, πὼς μου λείπεις σε μία τέτιαν ὥρα.

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΜΟΥ ΠΑΙΔΙ

(Κική Δημουλά)

Το μικρό μου παιδί
σοβαρή αταξία έκανε πάλι.
Στο πεζούλι του σύμπαντος σκαρφάλωσε,
σκούντησε με το χέρι του
το κρεμασμένο
στον τοίχο τ' ουρανού
κόκκινο πιάτο,
κι έχυσε όλο το φως επάνω του.
Ο Θεός απόρησε
που είδε τον ήλιο
ντυμένο ρούχα παιδικά
να κατεβαίνει τρέχοντας
της φαντασίας μου τη σκάλα
και να έρχεται σε μένα.
Κι εγώ κάθομαι τώρα
και μαλώνω αυστηρά
το μικρό μου παιδί,
ενώ κλέβω κρυφά
τον χυμένο επάνω του ήλιο.

"Το τραγούδι της μάνας"

(Ζαχαρίας Παπαντωνίου)

Τρία σύγνεφα ταξίδευαν
-Τραγούδα το σιγά-
Τρία σύγνεφα ταξίδευαν
Κατά το Καρπενήσι...
Το 'να ψηλά κρεμάμενο
-Φλογέρες θα το ποῦνε-
Το 'να ψηλά κρεμάμενο
Λαμπάδιαζε στη δύση.
Τ' άλλο βοριάς το μάχουνταν
-Τραγούδα το σιγά-
Τ' άλλο βοριάς το μάχουνταν
Και σάν άχνός έχάθη...
Το τρίτο το πυκνότερο
-Φλογέρες θα το ποῦνε-
Το τρίτο το πυκνότερο
Τ' άργοταξιδεμένο
Άπάνου από τή κούνια μου
-Τραγούδα το σιγά-

Άπάνω από τή κούνια μου
Άρμένισε κι έστάθη
Βαριά φουρτουνιασμένο...

Μπορείς όμως να βρεις κι [άλλα](#), κι [άλλα](#), κι [άλλα](#), πατώντας απλά πάνω στο
“[άλλα](#)”!

Τα διάβασες; Τώρα κράτησε το αγαπημένο σου για να το γράψουμε σε μία από τις κάρτες που σου προτείνω παρακάτω. Και πάμε τώρα στα [τραγούδια](#), και είναι πολλά, αλλά πρέπει να αποκτήσουμε εμπειρία, κι αν δε ζήσεις πως θα την αποκτήσεις; Τραγούδια με αναφορά στη [μητέρα](#), στη [μανούλα](#), στη [μαμά](#), [ελληνικά](#) και [ξένα](#), [παιδικά](#) κι όχι παιδικά, [έντεχνα](#) και [ποπ](#), [παραδοσιακά](#) κ.α. Απ’ όλα τα λουλούδια έχει ο μπαξές... Αρκεί να ρίξεις μια ματιά, να ακούσεις μια φορά και να επιλέξεις το αγαπημένο σου. Πάτησε πάνω στον τίτλο κάθε τραγουδιού και... [ΤΣΟΥΠ!](#) Έφτασες!

- [“Η μάνα εν κρύο νερό”](#), Παραδοσιακό ποντιακό τραγούδι
- [“Της μάνας η καρδιά”](#), Παντελής Θαλασσινός (Παραμύθι για την καρδιά της μάνας)
- [“Όταν μ’ εγγένας μάνα μου”](#), Θρακιώτικο Τραγούδι
- [“Μαμά”](#), Βασίλης Παπακωνσταντίνου
- [“Μαμά γερνάω”](#), Τσανακλίδου Τάνια
- [“Μαμά”](#), Ελένη Τσαρίδου
- [“Όνειρο Απατηλό”](#), Κώστας Τριανταφυλλίδης, Ευτυχία
 - Αυτό το τραγούδι το προτείνω μιας και η Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου το έγραψε με αφορμή τον χαμό της μητέρας της. Η Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου ήταν μία από τις σημαντικότερες Ελληνίδες στιχουργούς για το λαϊκό τραγούδι. Πολλές φορές είναι καλό να γνωρίζουμε δύο τρία πραγματάκια για την ιστορία των τραγουδιών και των δημιουργών τους.
- [“Μανούλα μου”](#), Μάνος Χατζιδάκις, Ηλίας Λιούγκος
- [“Προσωπογραφία της μητέρας μου”](#), Μάνος Χατζιδάκις, Γαλάνη
- [“Μαμά”](#), Αφροδίτη Μάνου
- [“Μητέρα φίλη μου παλιά”](#), Χάρις Αλεξίου

- “[Άκου μάνα](#)”, Active Member. Οι Active Member είναι ελληνικό hip-hop/low bar συγκρότημα, γνωστό για την πολιτικού περιεχομένου στιχουργική του. Ήταν το πρώτο συγκρότημα που κυκλοφόρησε ελληνικό hip-hop δίσκο το 1993 με τίτλο Διαμαρτυρία.
- “[Μια μάνα που είχε έναν γιο](#)”, Μελίνα Κανά
- “[Μάνα μου Ελλάς](#)”, Νταλάρας (Διαφορετική χρήση της λέξης “μάνα” στο τραγούδι. Ποια η διαφορά; Στη μαμά μας αναφέρεται;)
- “[Ονειρεύομαι ακόμα μαμά](#)”, Ευρυδίκη
- “[Ν’ αναστενάξω δεν μ’ ακούς](#)”, Ανδρέας Τσαούσης, Δημοτικό Τραγούδι
- “[Μάνα μου](#)”, Χρύσανθος
 - Και μια από τις ομορφότερες κι αγαπημένες μου διασκευές [εδώ](#) από τις Ελένη και Σουζάνα Βουγιουκλή.
- “[Μάνα με τα πολλά παιδιά](#)”, Γιώτα Γρίβα
- Κι ένα τελευταίο που μιλά για την [αγάπη](#). Μια αγάπη δυνατή, αγάπη τρομερή, αγάπη ασταμάτητη. Σαν αυτή που μας δένει με τις μανούλες μας.
 - “[Σ’αγαπώ](#)”,Μελοποιημένο ποίημα από την Φωτεινή Δάρρα, Ράινερ Μαρία Ρίλκε
- Και το τραγούδι που με ενέπνευσε για να δώσω τίτλο στη σημερινή ενότητα δραστηριοτήτων.... [Mamma mia](#), here I go again!

Μύθι μύθι παραμύθι το κουκί και το ρεβύθι

Δεν θα πω πολλά εδώ... Θα σου προτείνω όμως [διαδικτυακά παραμύθια](#) ή [κινούμενα σχέδια](#) βασισμένα σε παραμύθια που μιλούν για τη [μαμά](#) και την [ανιδιοτελή αγάπη](#). Προτείνω να πάρεις [αγκαλιά](#) τη μαμά και να τ’ακούσετε όλα μαζί.

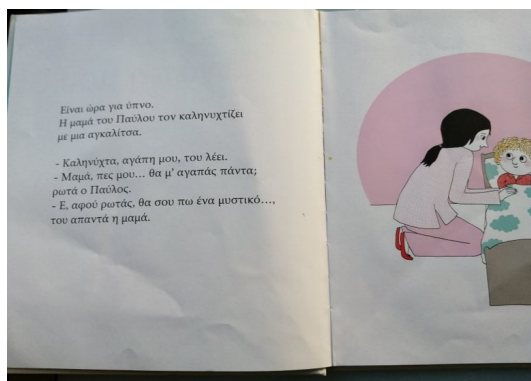
- “[Hair Love](#)”, Ταινία κινουμένων σχεδίων μικρού μήκους. Όταν η μαμά είναι εκεί ακόμη κι όταν λείπει.
- “[Θα σ’αγαπώ ό,τι κι αν γίνει](#)”, Ακουστική διαδικτυακή αφήγηση του γνωστού παραμυθιού
- “[Μόνο εσένα αγαπώ τόσο πολύ](#)”, Παραμύθι, Εκδόσεις Παπαδόπουλος
- “[Mama Kwijt](#)”, Κινούμενα σχέδια βασισμένο στο παραμύθι "χάθηκα!"

Και για όσους ξέρουν να παίζουν μουσική, ή και δεν ξέρουν έχω εξάσκηση πολλή για την όμορφη αυτή γιορτή. Μάθε να παίζεις το τραγουδάκι και κάνε της το πιο όμορφο δωράκι:

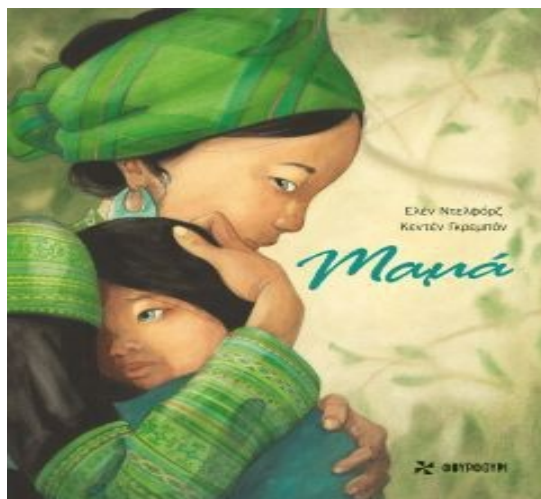
- **Μαμά**, Παίζοντας μεταλλόφωνο. Νότες σε παιδικό τραγούδι

Και γι αυτούς που αγαπούν τα βιβλία και θέλουν να προσθέσουν στη βιβλιοθήκη τους προτείνω αυτά.

- **“Αγάπη μου”**, Εκδόσεις Κόκκινο. Μια μαμά εξηγεί στο παιδάκι της πότε το αγαπά πραγματικά.

- **“Μαμά”**, Εκδόσεις Φουρφούρι

Κι αν θέλεις μπορείς να διαβάσεις και να απαντήσεις στις ερωτήσεις κατανόησης το **παραμύθι** “Η κουκουβάγια και η πέρδικα” ή “Ένα κείμενο για τη μητέρα, τον Άγγελο κάθε παιδιού”

Παιχνίδια

Τα αγαπημένα πράγματα της μαμάς μου

Ας ψάξουμε να βρούμε στο σπίτι τα αγαπημένα πράγματα της μαμάς. Ζητάμε από την ίδια να κάνει το ίδιο και για τα δικά μας. Μόλις βρούμε από τρία αγαπημένα πράγματα ο καθένας συγκεντρωνόμαστε στο σαλόνι. Ρωτάμε ο ένας τον άλλον γιατί τα συγκεκριμένα είναι τα αγαπημένα σας και που τα χρησιμοποιείτε. Όποιος απαντήσει σωστότερα είναι και ο νικητής. Τι; Τι θα κερδίσει; Θα κερδίσει μια τόσοσο ζεστή αγκαλιά κι ένα ζουμερό φιλάκι... Δίκαιοι οι όροι, δε νομίζεις;

Βλέποντας άλλες Μαμάδες

Ήρθε η ώρα να δούμε άλλα είδη μαμάδων και να συζητήσουμε τι κοινό έχουν με τη δική μας μαμά, και τι όχι. Όλα τα είδη πάνω στη Γη έχουν κοινό το αίσθημα της μητρότητας. Δες [εδώ](#)!

Θέλεις τώρα να παίζουμε με **διαδραστικά παιχνίδια**; Πάμε λοιπόν!!!

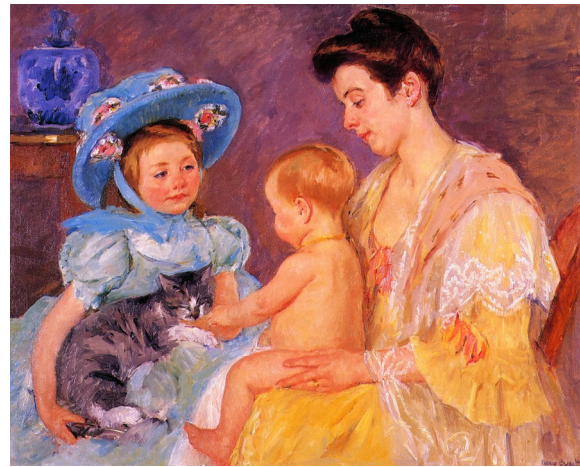
- [Βοήθησε τη μαμά να βρει το παιδί της](#)
- [Βρες τις κρυμμένες λέξεις](#)
- [Παίζω με τις λέξεις σε -έρα](#)
- [Αντιστοίχιση](#)

Και δεν θα μπορούσε να λείπει η **ζωγραφική**.

Στη ζωγραφική πολλοί ήταν αυτοί που αποτύπωσαν τη **μητρότητα** με απλό ή πιο σύνθετο τρόπο. Με **χρώματα** ή όχι, στην **καθημερινή ζωή** ή και σε εκλεκτές περιπτώσεις. Τη μάνα βασανισμένη, τη μάνα χαρούμενη. Σε οποιονδήποτε

πίνακα πατήσεις παρακάτω θα σου βγάλει και διαφορετική δραστηριότητα να ασχοληθείς. Για ρίξει μια ματιά!

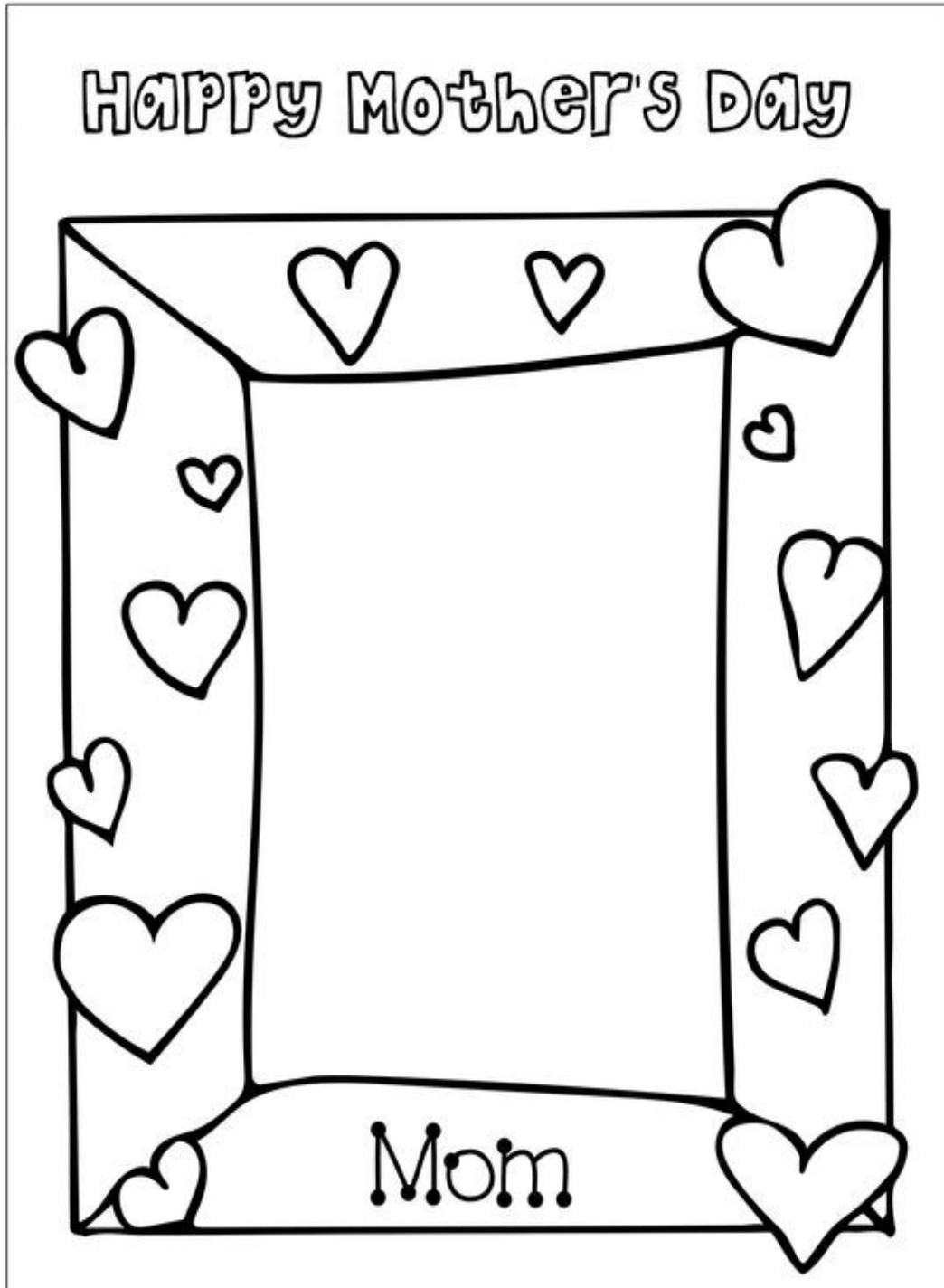
Να λοιπόν πέρα από τα παραπάνω με τι θα μπορούσες να ασχοληθείς για να μάθεις πράγματα για τους πίνακες ζωγραφικής και τη μαμά:

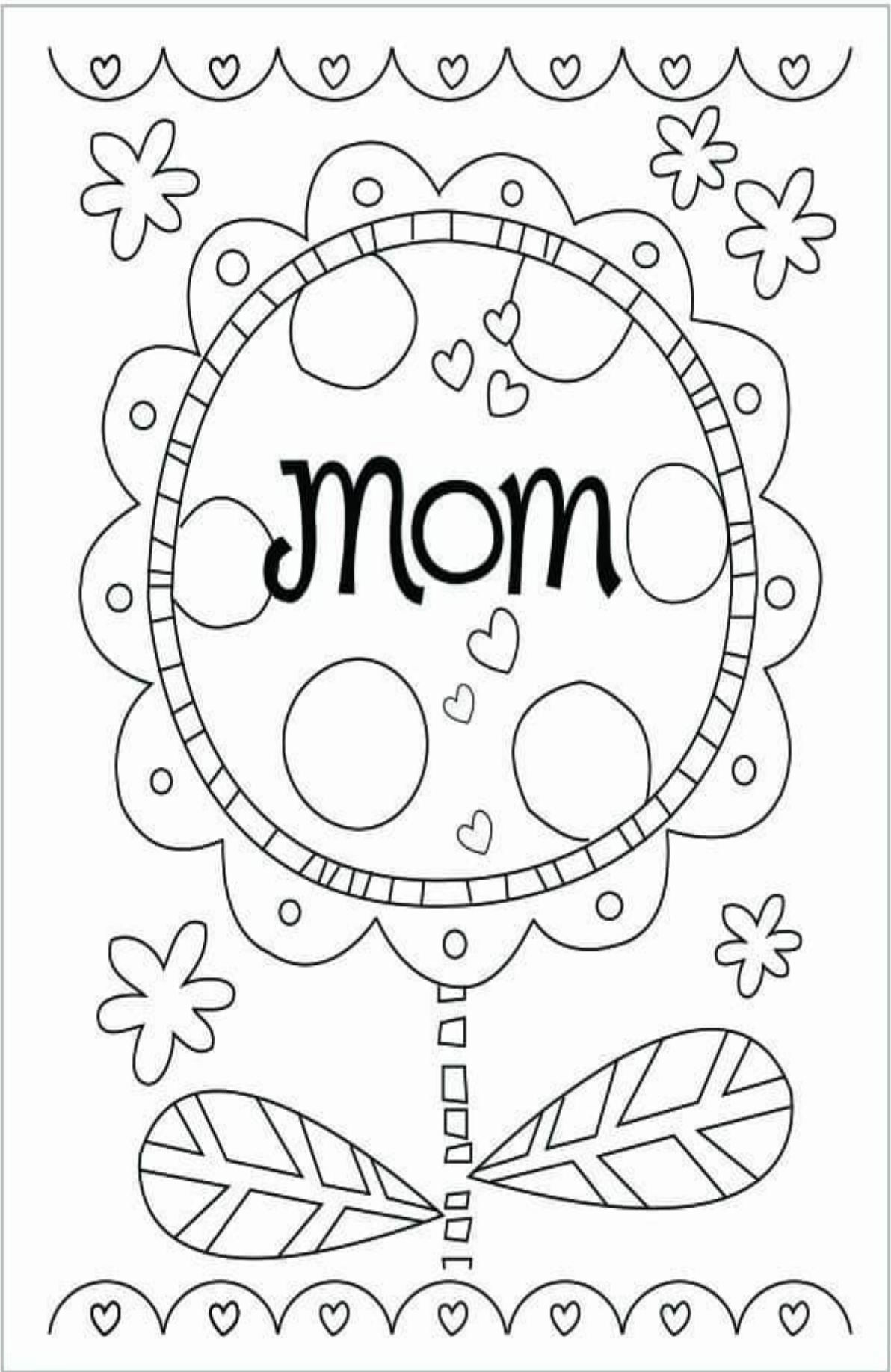
- [Βίντεο με πίνακες ζωγραφικής](#) και θέμα “Η μητέρα”
- [Η μητέρα στην τέχνη](#), παίζοντας με τους πίνακες ζωγραφικής
- [Ας φτιάξουμε παζλ](#), ΠΑΖΛ πίνακες ζωγραφικής και θέμα “Μητέρα”

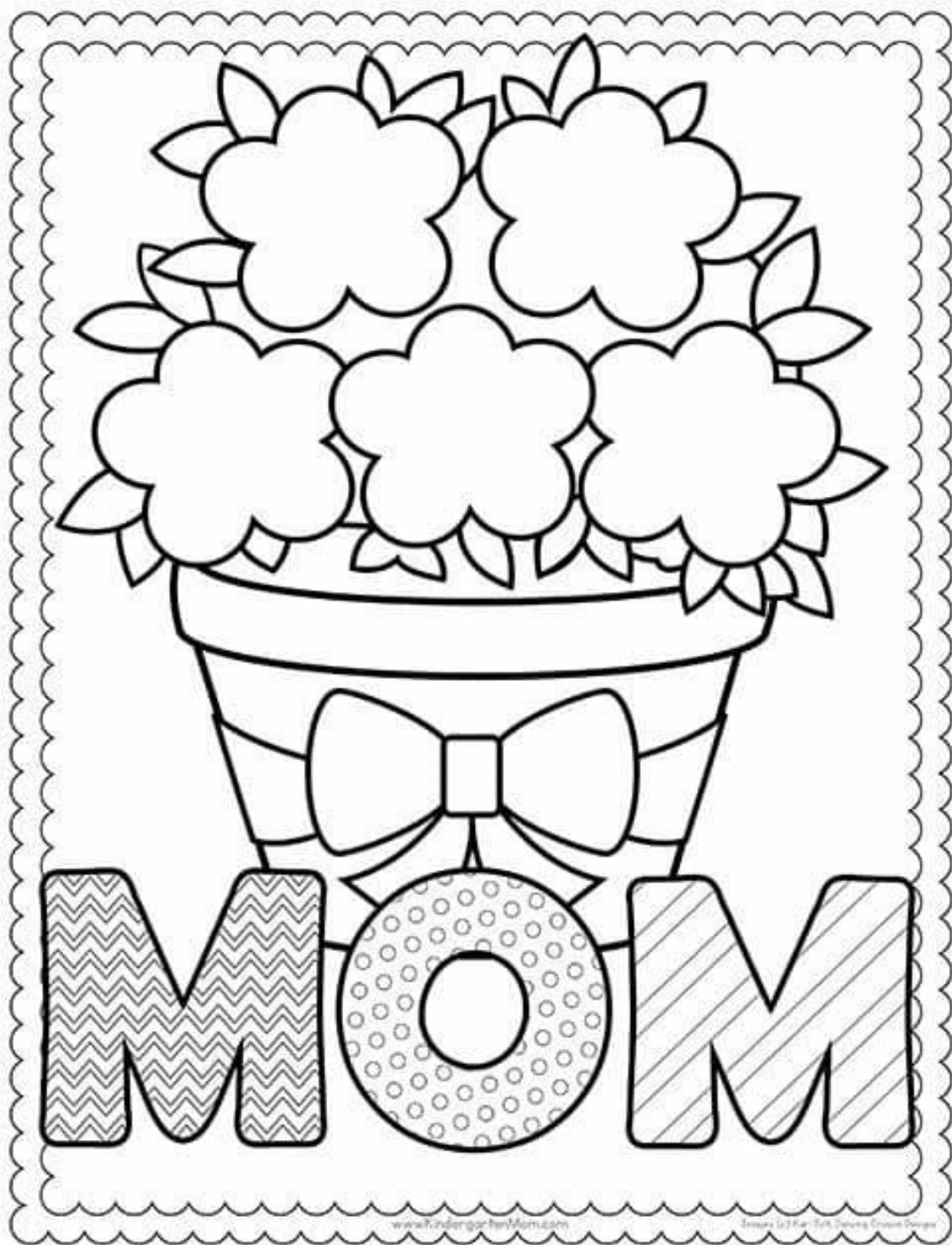
Άφησα τελευταίο το καλύτερο!

Σου έχω φτιάξει μια [πινακοθήκη](#) με όνομα “Mamma Mia”. Τι εννοώ; Μία [ηλεκτρονική έκθεση ζωγραφικής](#) με διάφορους πίνακες ζωγραφικής γνωστών κι αγνώστων καλλιτεχνών. Τι πρέπει να κάνεις; Επισκέψου την, επέλεξε το “guide” για την ξενάγηση που σου έλεγα κι έπειτα μετακινήσου ελεύθερα στον χώρο εξερευνώντας τον ενδελεχώς... Οπλίσσου με διάθεση και ξεκινάμε! Η [πινακοθήκη](#) μου για εσένα θα εμφανιστεί πατώντας τη λέξη..... μάντεψε.....
[Πινακοθήκη!](#)

Πως θα σου φαινόταν τώρα να πάρεις **χαρτόνια**, **μαρκαδόρους**, **ξυλομπογιές** κι ότι τραβά η ψυχή σου, να **εκτυπώσεις** κάποια από τα παρακάτω και να τα **διακοσμήσεις**; Για να δουμε λοιπόν τι βρήκα για εσένα... ή μάλλον καλύτερα για τη μαμά σου!

HAPPY
MOTHERS
DAY

Δίπλωμα

καλύτερης μακιάς

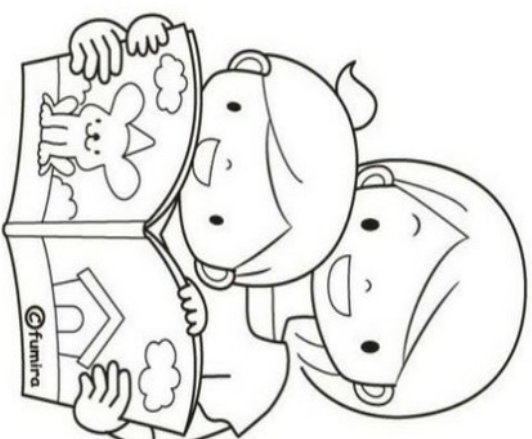
στην

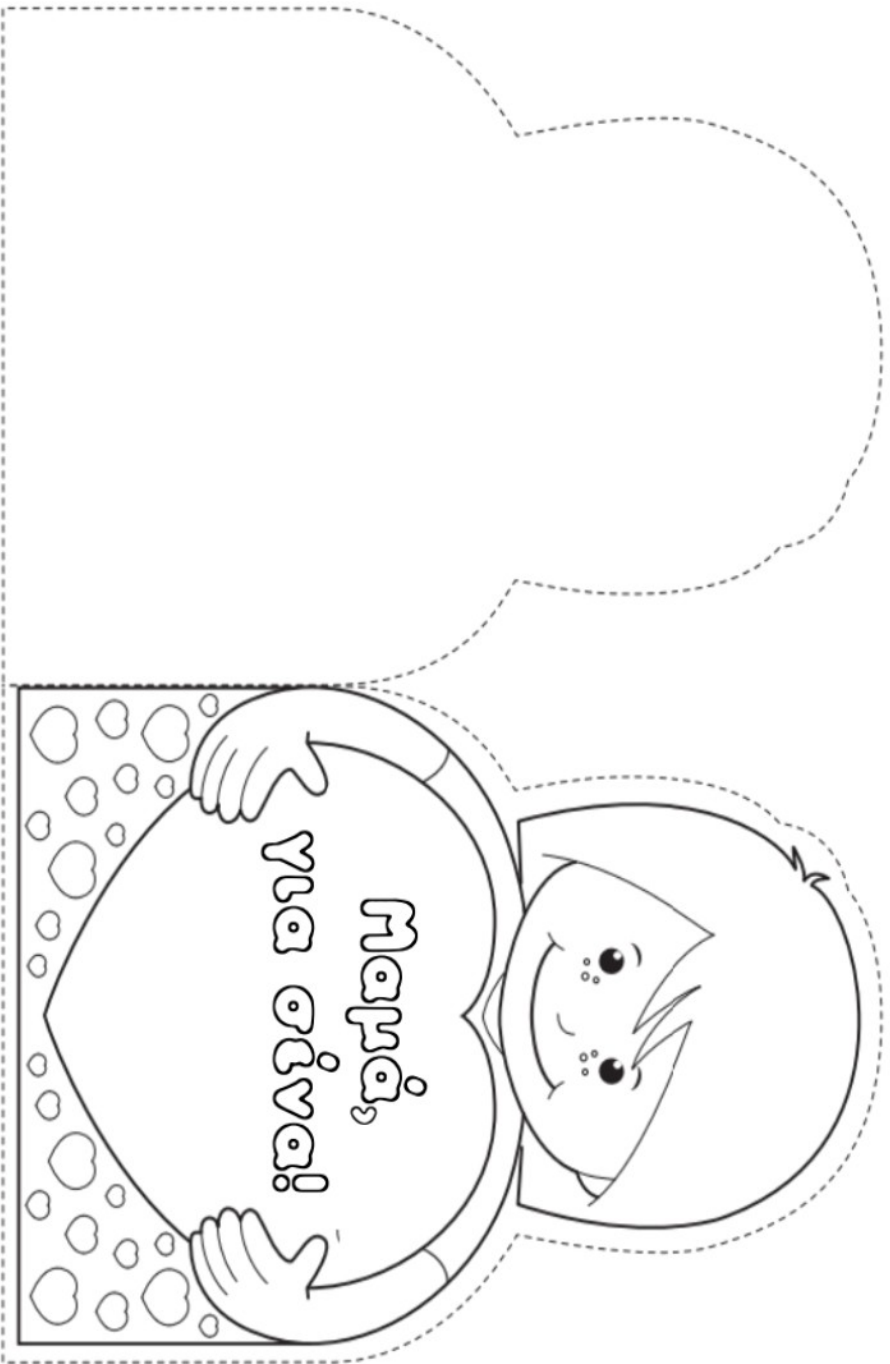
όνομα

.....

υπογραφή

.....

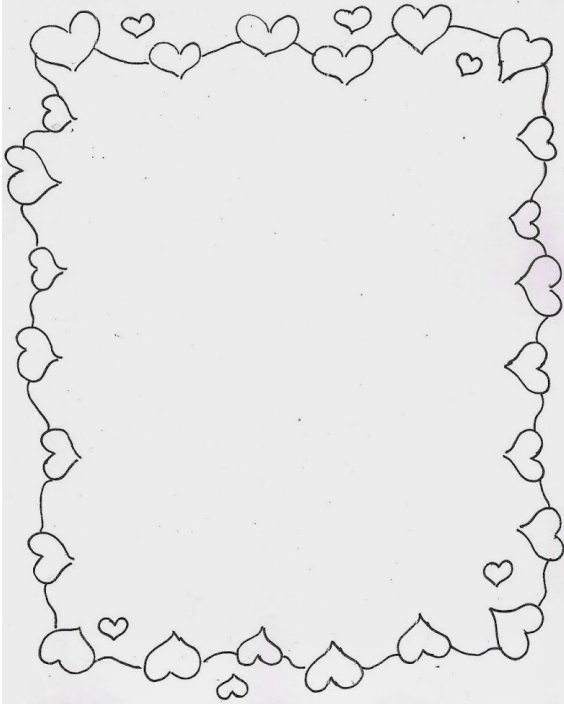

Και μη ξεχνάς τα **φύλλα εργασίας** που μπορείς να συμπληρώσεις και να δώσεις στη μαρούλα (πηγή: διαδίκτυο):

Πόσα παιδάκια έχει η οικογένεια σου; Ζωγράφισε τα ξεκινώντας από το μεγαλύτερο στο μικρότερο κι ένα δώρο για τη μαμά από το καθένα

Μανούλα μου είσαι όμορφη σαν ζωγραφιά

Μανούλα μου είσαι για μένα...

M _ _ _ _

H _ _ _ _

T _ _ _ _

E _ _ _ _

P _ _ _

A _ _ _ _

Ευχαριστώ

Ρόδο

Αγάπη

Μέλι

Ήλιος

Τραγούδι

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΜΑΜΑ ΜΟΥ

Όνομα παιδιού: _____

Όνομα μαμάς: _____

Κύκλωσε την απάντηση που σου έδωσε η μαμά σου

> Σου αρέσουν τα λουλούδια:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

> Σου αρέσουν τα γλυκά:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

> Σου αρέσει η ζωγραφική:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

> Σου αρέσει να σε αγκαλιάζω:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

> Σου αρέσει να σου δίνω φιλιά:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

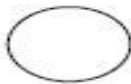
> Με αγαπάς:

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Ποιό χρώμα σου αρέσει:

Ποιά εποχή σου αρέσει:

Άνοιξη

Χειμώνας

Φθινόπωρο

Καλοκαίρι

Συνταγή για μια ... υπέροχη μαμά!!

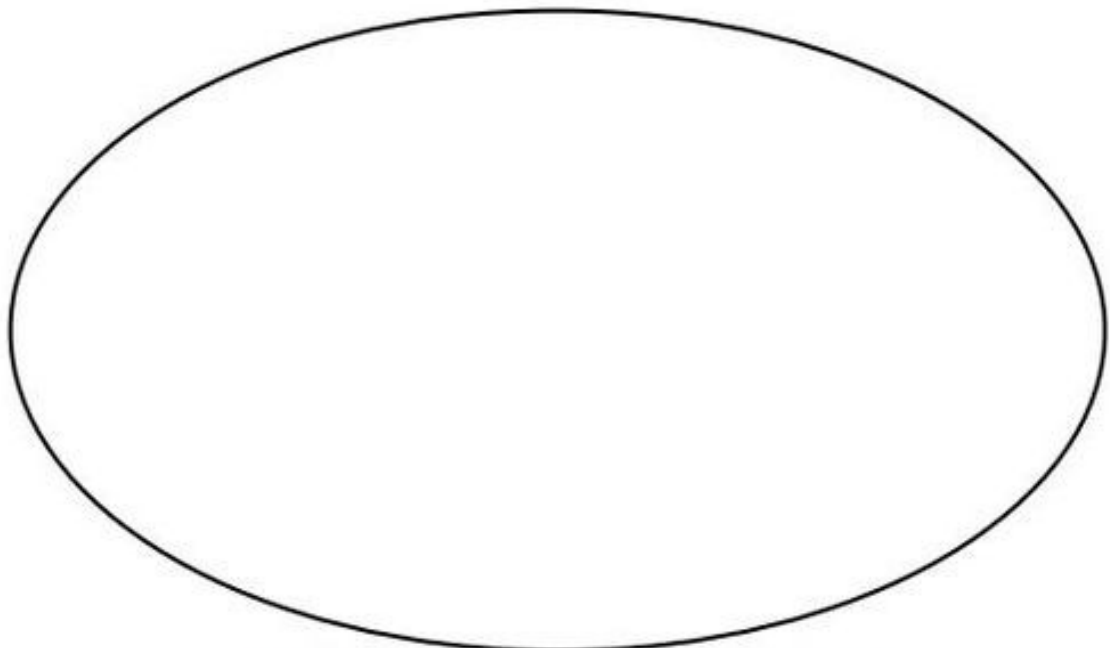

ΥΛΙΚΑ

- 1 κούπα... αγάπη
- 1 κούπα... φιλάκια
- ½ κούπα... αγκαλιές
- ¾ της κούπας... χαμόγελα
- Λίγες ηλιαχτίδες.....

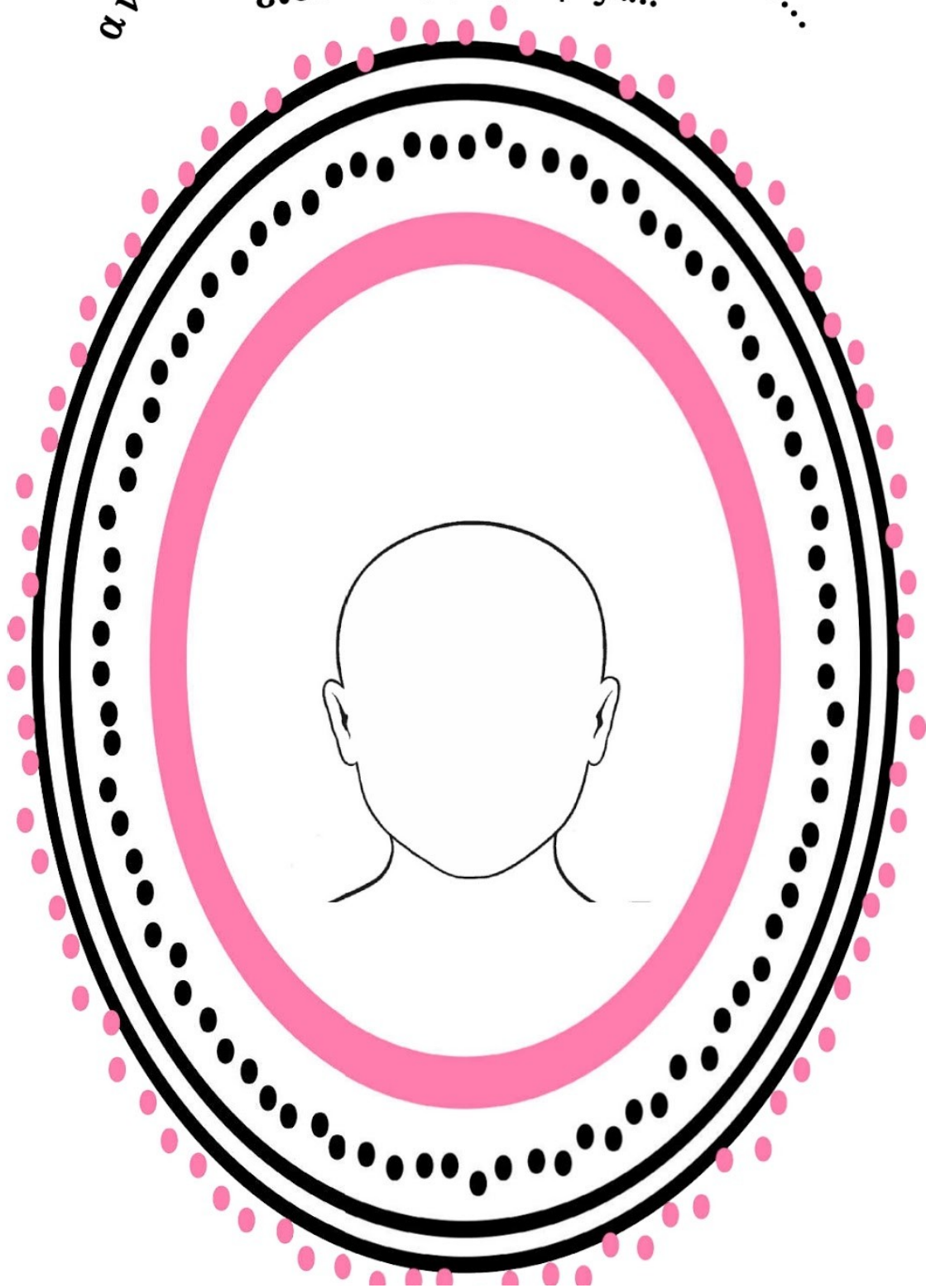
ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Ανακατεύουμε όλα τα υλικά μαζί και κι έχουμε μια ΥΠΕΡΟΧΗ ΜΑΜΑ όπως εσύ!!!

Ζωγράφισε μέσα στο πλαίσιο τη μαμά σου

αν ήμουν ο καθρέφτης της μαμάς μου...
έτσι θα τη ζωγράφιζα...

Η αγαπημένη συνταγή που κάνει η μαμά μου

.....

Υλικά:

.....
.....
.....
.....
.....

Εκτέλεση:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Κι αν θέλεις επιπλέον υλικό ρίξε μια ματιά [εδώ](#), [εδώ](#) κι [εδώ](#)! Ελπίζω να περάσουμε μία [ημέρα γεμάτη μανούλα](#)... Να το ευχαριστηθούμε και να τις ευχαριστήσουμε που είναι πάντοτε εκεί για εμάς...

[Καλή διασκέδαση με πολλή πολλή έμπνευση κι αγάπη!](#)